

תשלחו לי בפקס

עוד מוצרים שפעם נחשבו לשיא הטכנולוגיה והקדמה - והיום אפשר לעשות בהם בעיקר כפרות

לתקליט לא יישרט לעולם ויוכל לשמש אותנו גם אחרי מתקפה גרעינית לא ממש התממשה, וכשהדיסק החליט להתחרפן, קיבלת קפיצות ורעשים דיגיטליים שלא ברא השטן ובטח שלא פול מקרטני.

גם ההבטחה שיש לנגן הדיסק בולם זעזועים שיאפשר לנו להאזין ללא הפרעה גם בזמן נסיעה באוטו או בהליכה, בלי הפרעות, לא ממש התקיימה, ובחלק גדול מהנסיעות הדיסק קפץ כאילו משהו עושה סקרצ'ינג למרות שבכלל שמעת סונטה של בטהובן.

מוצר נלווה של התקופה היה מחסנית הדיסקים, שמוקמה בבגאז' של המכונית. המוצר המשודרג הזה אפשר מעט יותר סדר בתא הנהג, והבלאגן של עשרות דיסקים זרז קים עבר באופן מאורגן לבגאז' - לא רחוק מגלגל הספיייר והמשולש. אלא שדי מהר התברר שאותם דיסקים הם דבר נורא משעמם, וכדי שהשירים לא יחזרו על עצמם אתה צריך להחזיק עוד 50 דיסקים בכוננות, ואולי גם לשדרג לרכב משפחתי עם בגאז' יותר גדול.

מקור שקופיות

לא בטוח שהבנות שלי ראו מכשיר כזה בימי חייהן, ולא בטוח שזה נורא כל כך. בימים שבהם הטלוויזיה היתה מותרות, נהגנו לבלות במה שהיה קרוי "ערב שקופיות". מדובר בהתכנסות אצל משהו שחזר מחו"ל והיה חייב להוציא את העיניים לכל המסכנים שנשארו בארץ, כאילו מעניין אותנו לראות אותו ואת אשתו בתמונה שבה הם כאילו מזיזים את המחוג בביג בן.

זה אפילו לא היה סרט וידאו עם קול, רק תמונות שהוקרנו על הקיר מתוך מחסנית שקופיות מאוד לא דיגיטלית, כשהמארז הנודניק מסביר לאורחים ש"כאן זה פיזה. לא תאמינו כמה המגדל הזה עקום", אם כי המקרן עצמו היה עקום אחרי שהספר שהוא עמד עליו נפל. המי כשיר שימש גם את המנחים בערבי שירה בציבור כשהיילים של "זמר זמר לך" הוקרנו משקופית עם איור קטן של אקורדיון ומפתח סול.

היתרון של מקרן השקופיות היה שהשימוש בו חייב חושך, ואם רצית להתמוזז עם זוגתך או סתם לנמנם - הדבר התאפשר כל עוד לא נחרת חזק מדי.

אנציקלופדיות ומילונים

בישראל של פעם, המדר לרמתך האינטלקטואלית, או לפחות לפווז כזו, היה מספר כרכי האנציקלופדיות והמילונים שהוצגו בסלון שלך. תכולת הספרייה הביתית העידה על מעמדך: פשוטי העם הסתפקו במותג'יסייע לילדים בשיעורי הבית ויספק השכלה כללית כמו אנציקלופדיה מכלל, תרבות או אביב.

המילונים המתממרים קנו את האנציקלופדיה העברית, שלקח 40 שנה לכתוב ו-80 שנה לקרוא, והסופר מתנשאים התהדרו בבריטניקה, ששקלה כמו אבטיח ורק בוגרי אוקספורד, שגם ככה לא צריכים אנציקלופדיה, הבינו את האנגלית שלה. היו גם סדרות של פירושי המקרא, קאסוטו ומילונים עבריים של אבן שושן, שעד היום מונחים בחלק מהספריות בבתים כאבן שושן שאין לה הופכין. ❦

yairn@israelhayom.co.il

בניית הדירה עצמה, ומקצוע הקלדן/ית היה מבוקש למדי. איכות הקלדן/ית (ואני רציני) היתה נמדדת לפי מספר המילים שהם הקלדו בדקה. מנהל שחשב את עצמו היה מכתוב את הגיגיו לקלדן/ית היישר לאוזן תוך הסתובבות מלאת חשיבות ברחבי החדר, כאילו הוא כותב עכשיו את "מלחמה ושלום", ולא אישור לקניית שרדן להנהלת חשבונות. אפשרות אחרת היתה להקליט את הדברים באמצעות טייפ מנהלים (ולא חלילה טייפ סגני מנהלים).

מכות לניווט

אני מודה שגם עכשיו, ולמרות הנוחות, אני לא ממש סומך על המפות הדיגיטליות שמספקים לנו גוגל, ווייז ואפל, ומפחד שיום אחד אתקע באיזה חור בלי קליטה ובלי יכולת לנווט. אבל חשוב לומר את האמת, גם עם מפה לא היה לי מושג לאן אני נוסע. היית צריך להניח את מפת הארץ, שכשפתחת אותה היתה כמעט בגודל של הנגב, על הברכיים, לכוון אותה לכיוון צפון - ואז לגלות שהשמות של היישובים הפוכים.

לטיפוסים כמוני נושא קנה המידה היה בעייתי, ולא תמיד הבאתי בחשבון שכמה סנטימטרים בין רומא לסיינה

איור: טוביה בן-ישור

על המפה בעצם מייצגים נסיעה של שבע שעות. בתקופת המפות היה לגיטימי להסתובב כתייר עם מפה מקופלת ביד, או לעצור עם המכונית אורחים תמימים ולשאול אותם איך מגיעים לעיר מסוימת, והם היו מכוונים אותך באדיבות גם אם לא היה להם שום מושג. היום אף אחד לא שואל כלום, ואם בכל זאת תשאל, יחשבו שאתה דפוק בראש ויתרחקו ממך בבהלה גם בלי להיעזר במפה.

קומפקט דיסק

בהחלט מוצר ראוי ואיכותי, ששיפר את איכות ההאזנה למוזיקה אחרי הקלטת האיזומה והמתקלקלת. הדיסק חסך לנו את הטרטור של להחליף צד בתקליט, ויכולת אפילו לבקש מגנן הדיסקים שלך לנגן את הדיסק בלופ. מצד שני, ההבטחה של יצרני הדיסקים למוצר שבניגוד

לפני כמה שבועות פרסמתי כאן טור שעסק

בגאדג'טים ובמוצרי צריכה שהיו פעם עדכניים ומגניבים והיום הם פופולריים רק בפחי זבל. הבטחתי לפרסם טור נוסף באותו נושא, ולכן כמי שמתמחה באיקונים הבטחות חשבתי שאוכל להתחמק מכך באלגנטיות, אלא שחלק מהקוראים הנאמנים והאובססיביים שלי לא הרפו ודחקו בי לקבל את המגיע להם, כך שאני נאלץ לחרוג ממנהגי - ולקיים את ההבטחה.

ובכן, המוצרים שלפניכם היו פעם נחשקים ומבוקשים, אבל היום הם אופנתיים בערך כמו זלמן שז"ר, ואם רק היינו טיפה יותר מאופקים ומחושבים כשקנינו אותם במיטב כספנו, ומוותרים על הקנייה הרביילית, אולי היתה לנו היום דירה על שמינו במקום שהם יצברו אבק בממ"ד של הדירה השכורה.

מכשיר פקס

כשהפקס נכנס לחיינו היינו בטוחים שאנחנו בשפיץ של הטכנולוגיה, הרי איך ייתכן בכלל שמישהו כותב משהו על נייר בתל אביב ובתוך דקה הוא יוצא בניו יורק? היום, בעידן המחשב, המייל והוואטסאפ, כבר אין לו הרבה צי"דוק, אבל לצערי בלא מעט מוסדות בנקאיים וממשלתיים מתעקשים להמשיך להשתמש במכשיר המעצבן ומחייבים אותך לשלוח להם פקסים שונים, מה שמאלץ אותך לא רק למצוא מכשיר כזה, אלא גם להתלבט במשך שעה אם להכניס את הנייר עם הכתוב כלפי מעלה או כלפי מטה. באופן אישי, אין לי שום געגוע לימים שבהם חזרתי הביתה ועל הרצפה חיכה לי דף תרמי ארוך שצריך לגזור במספריים כדי להפוך אותו לרפים בודדים, וכמו מכשיר ליישור תלתלים להניח על הרפים עשרה ספרים כבדים כדי שהנייר יפסיק להיות מגולגל כמו קלף. נוסף על כך, הכיתוב על הנייר התרמי היה נמחק עם הזמן, ולמרות שהיית בטוח שההסכם החשוב על תנאי הפיצויים שלך מתויק בקלטר ליום סגריר - כשבאת לממש את ההסכם נגלה לך דף חלק. משלוח פקס היה גם הוא מטרד. רוב משתמשי הפקס חלקו את קו הפקס עם זה של הטלפון, וכשנסיית לשלוח פקס, מישהו היה עונה "הלו, הלו" ולא מבין מה צליל המשרוקית החללי המעצבן שהוא שומע. אף פעם לא ידעת אם הפקס אכן הגיע ליעדו או ששיגרת את הדף שלך לשפופרת של טלפון. שלא לדבר על כך שבכל שליחה וקבלה של פקס, המכשיר נהג להשמיץ חריקות וגניחות כאילו הוא עומד ללדת את הנייר.

מכונת כתיבה

לפני שהומצא המחשב יכולת לכתוב את הגיגך בכתב יד על נייר, באזמל על סלע או, אם היית ממש מתקדם, להדפיס אותם במכונת כתיבה. הנייר היה מוכנס לתוך המכונה, כולל נייר קופי בין הרפים ליצירת עותק דהוי נוסף, והמקשים היו נוקשים את האותיות על הנייר. נחמד בסך הכל, עד הרגע שבו טעית באות אחת, ואז יכולת או להחליף נייר, להתחיל להדפיס הכל מחדש ולדפוק את הראש בקיר, או לנסות למחוק את הטעות בטיפקס, בתקווה שלא תשפוך ממנו יותר מדי ותיצור מיניאטורה מוגבהת של הרחרמון על הנייר.

הקלדה של חווה דירה של 50 עמודים, עם התיקונים של כל הצדדים, היתה כאב ראש ענק שנמשך כמעט כמו זמן